

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Religie Bliskiego Wschodu. Starożytne religie Mezopotamii - wykład, PG_00200641						
Kierunek studiów	Religioznawstwo (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Marcin Paszke				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		2.0		33.0	50
Cel przedmiotu	Celem przedmiotów jest zapoznanie student z systemami religijnymi występującymi na terenie Egiptu, Mezopotamii oraz Lewantu. Student poszarza swoją wiedzę z zakresu założeń doktrynalnych i organizacyjnych lokalnych systemów religijnych w szerokim kontekście kulturowym obejmującym kontekst historyczny, archeologiczny i religioznawczy						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[RELL3_W08] Zna zagrożenia wynikające z konfliktów na tle religijnym, rozumie znaczenie działań nastawionych na porozumienie i poszukiwanie rozwiązań bazujących na wzajemnym szacunku i odrzuceniu wszelkich form dyskryminacji	K2_W08: Student posiada wiedzę na temat różnic kulturowo-religijnych rozmaitych społeczności zamieszkujących starożytny Bliski Wschód, mając świadomość czynników antagonistycznych oraz mechanizmów zmierzających do utrzymania ich spójności kulturowej.	[SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[RELL3_K03] Jest gotów do uznania i poszanowania różnych punktów widzenia determinowanych różnym podłożem religijnym, narodowym i kulturowym	K2_U02: Student potrafi przeprowadzić wnikliwą analizę i interpretację wytworów kultury materialnej Egiptu, Mezopotamii i Lewantu w celu poznania ukrytych treści o charakterze religijnym	[SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[RELL3_W04] Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę o historii różnych religii, rozumie historyczne uwarunkowania ich rozwoju	K_K03: Student, w oparciu o posiadaną wiedzę, potrafi zrozumieć, wybrać i stosować rozmaite ścieżki interpretacyjne w celu zgłębienia problematyki religii Egiptu, Mezopotamii i Lewantu.	[SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[RELL3_U02] Potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów dawnych i współczesnych kultur oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego oraz miejsca w procesie historyczno-kulturowym	K2_W03: Student ma zaawansowaną wiedzę na temat kultury i religii Egiptu, Mezopotamii oraz Lewantu	[SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[RELL3_W03] Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową w zakresie nauk o kulturze i religii	K2_W04: Student posiada zaawansowaną wiedzę na temat historii religii mieszkańców starożytnego Egiptu, Mezopotamii i Lewantu. Rozumie skomplikowane relacje kulturowe i ich tło historyczne.	[SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna	
Treści przedmiotu	1. Świat starożytnych Egipcjan/ świat Sumerów i Akadów, 2. Boska natura; terminologia, imiona bogów, elementy boskiej osobowości, 3. Przestrzeń rytuału, świątynia, sanktuarium, religia prywatna, magia 4. Podstawowe atrybuty bogów; postawa, boskie akcesoria, ubiór, korony, fryzury, 5. Organizacja wszechświata, 6. Atonizm, Achenaton, Amenhotep IV (Egipt), 7. Obce bóstwa w Egipcie okresu farańskiego i ptolemejsko-rzymskiego, 8. Religia jako instrument polityczny (Mezopotamia), 9. Przedmioty deifikowane (Mezopotamia).		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Nie dotyczy		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	egzamin	51.0%	100.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>J.P. Allen, P. Der Manuelian, The Ancient Egyptian Pyramid Texts (Writings from the ancient world, no. 23), (Atlanta 2005). J.P. Allen, Middle Egyptian : An Introduction to the Language and Culture of Hieroglyphs (Cambridge 2009). E. Lipiński, Studia z dziejów i kultury starożytnego Bliskiego Wschodu (Kraków 2013). E. Hornung, Jeden czy Wielu? Koncepcja Boga w starożytnym Egipcie, przeł. A. Niwiński, (Warszawa 1991). M. Barwik, Księga Wychodzenia za Dnia. Tajemnice Egipskiej Księgi Umarłych, (Warszawa 2009) R. David, Religion and Magic in Ancient Egypt (London 2002).</p> <p>Nissen H. J., The Archaic Texts from Uruk, World Archaeology 17, nr.3, 1986, s. 317-334. Nissen H. J., The Early History of the ancient Near East 9000-2000 B.C., Chicago, London 1988. Moorey P. R. S., Ancient Mesopotamian Materials and Industries. Archaeological evidence, Winona Lake, Indiana 1999 M. Roaf, Mezopotamia. Wielkie Kultury Świata, Oxford 1998. N. Stillman, N. Tallis, Armies of the Ancient Near East c. 3000-539 BC., 1984. D. T. Potts, Mesopotamian Civilization, London 1997.</p>	

	Uzupełniająca lista lektur	Frankfort H., Art and Architecture of the Ancient Orient, London 1970 C. L. Woolley, Ur Excavations vol. 2, The Royal Cemetery, Philadelphia 1934 Red. R. Carter, G. Philip, Beyond the Ubaid. Transformation and Integration in the Late Prehistoric Societies of The Middle East, Studies in Ancient Oriental Civilization no. 63, Chcago, Illinois 2010. Śliwa J., Sztuka i archeologia starożytnego Wschodu, Warszawa, Kraków 1997.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Źródła charakteryzujące zjawiska określane jako religia starożytnego Egiptu i Bliskiego Wschodu	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.